

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 481

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moğolistan Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/741) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/741 Esas Numaralı Tasarının**
 - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
 - Gerekçesi4
- **Dışişleri Komisyonu Raporu**.....5
- **Tasarı Metni**7
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin**7
- **Anlaşma Metni**.....9

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1281-2572

20/6/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 6/6/2016 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali Yıldırım
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/741)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye ile Moğolistan arasındaki askeri eğitim iş birliği faaliyetlerini düzenleyen ve 2 Aralık 1999 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moğolistan Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşması" iki ülke arasında icra edilen tatbikat faaliyetlerine fiili katılıma ve personel mübadelesine cevaz vermemekte, bunun yanı sıra anılan Anlaşma'nın sağlıkla ilgili maddesi yürürlükteki mevzuatın gerisinde kalmaktadır.

Bu çerçevede "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşması" Hükümetimiz adına 16 Aralık 2016 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Söz konusu Anlaşma ile 1999 tarihli Anlaşma yürürlükten kaldırılmakta olup, taraflar, askeri eğitim konusunda iş birliği faaliyetlerini ve alanlarını güncel ihtiyaçlara uygun olarak geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

8/5/2017

Esas No: 1/741

Karar No: 408

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 20/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan ve Başkanlıkça 28/6/2016 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uyun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 26’ncı Yasama Dönemi 4/5/2017 tarihli 37’nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile, 2 Aralık 1999 tarihli Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasını yürürlükten kaldıran, taraflar arasında ortak tatbikat ve personel mübadelesine imkan veren ve sağlıkla ilgili yürürlükteki mevzuatla uyumlu hükümler getiren Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından; Moğolistan’ın her alanda iyi ve yakın ilişkilerimizin olduğu dost bir ülke olduğu,

1999 yılında ülkemiz ile Moğolistan arasında bir Askerî İş Birliği Anlaşması imzalandığı ve zaman içinde bu Anlaşmanın içeriği itibarıyla bazı ihtiyaçlara cevap vermediği için güncellenmesi gerektiğinin ortaya çıktığı,

Moğolistan’ın yapılacak tatbikatlara fiilen bizim de katılmamız yönünde taleplerinin olmasına rağmen 1999 tarihli Anlaşmada sadece gözlemci gönderme imkânının olduğu, görüşülmekte olan Anlaşmanın bu yöndeki hususları da içerdiği; ayrıca, Anlaşma ile eğitimin karşılıklı olarak ücretsiz verilmesine imkân da tanındığı,

Bugüne kadar Moğolistan’dan bize misafir gelen askerî personel sayısının toplam 183 olduğu; hâlen bizim Kara Harp Okulu, Kara Kuvvetleri, Deniz Kuvvetleri ve Hava Kuvvetlerinin muhtelif eğitim merkezlerinde toplam 17 misafir askerî personel olduğu; ayrıca 2017 ve 2018 eğitim planlamasında toplam 24 misafir askerî öğrencinin kabulü yönünde bir çalışma olduğu,

Moğolistan’a 9 tatbikat için davet gönderdiğimiz ve bunlardan birine iştirak ettikleri, onların da yapmış olduğu tatbikatlardan 4’üne gözlemci gönderdiğimiz,

Bu Anlaşmanın özellikle karşılıklı eğitim verilmesi ve tatbikatlara fiilen iştirak imkânı tanıyacak yönde kolaylık sağlanması nedeniyle bizim açımızdan önemli olduğu,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt, Adana Milletvekili Talip Küçükcan, İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan ve İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
<i>Taha Özhan</i>	<i>Hasan Basri Kurt</i>	<i>Talip Küçükcan</i>
Malatya	Samsun	Adana
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Serdengeçti</i>	<i>Mehmet Günel</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Aksaray	Antalya	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Serkan Topal</i>	<i>Azmi Ekinci</i>	<i>Ravza Kavakçı Kan</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Recep Şeker</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Karaman	Mardin
	Üye	Üye
	<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Halil Özcan</i>
	Rize	Şanlıurfa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE
MOĞOLİSTAN HÜKÛMETİ ARASINDA
ASKERİ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) Hükümetimiz adına 16 Aralık 2015 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE
MOĞOLİSTAN HÜKÛMETİ ARASINDA
ASKERİ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Binali Yıldırım

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Canikli

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkeş

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. B. Sayan Kaya

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

L. Elvan

Millî Eğitim Bakanı

İ. Yılmaz

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

V. Kaynak

Avrupa Birliği Bakanı

Ö. Çelik

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. Özhaseki

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

N. Avcı

Millî Savunma Bakanı

F. Işık

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

A. Arslan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Özlü

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

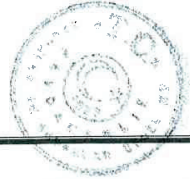
Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
İLE
MOĞOLİSTAN HÜKÛMETİ
ARASINDA
ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MOĞOLİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA
ASKERİ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI
GİRİŞ**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti (bundan böyle "Taraf" veya "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır);

Taraflar arasında;

02 Aralık 1999 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Anlaşması"na dayanarak,

Taraflar arasında mevcut olan dostça ilişkileri ve askerî eğitim alanındaki iş birliğini geliştirme isteklerini vurgulayarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

MADDE I

AMAÇ

Bu Anlaşma, Taraflar arasındaki askerî eğitim alanındaki iş birliği mekanizmalarını tesis etmeyi amaçlar.

MADDE II

UYGULAMA ALANI

Bu Anlaşmada öngörülen hükümler; bu Anlaşmanın IV/üncü maddesi uyarınca, Taraflardan birinin askerî eğitim kurumlarında, birliklerinde ve askerî tesislerinde eğitim görmek maksadıyla kabul edilen veya eğitim iş birliği faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine iştirak eden diğer Tarafın Silahlı Kuvvetlerine mensup subay, astsubay, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş/er, erbaş/er, askerî öğrenciler ve sivil personel ile onların bakmakla yükümlü olunan aile bireyleri için uygulanır.

MADDE III

TANIMLAR

Bu anlaşmada yer alan;

1. **Anlaşma:** Taraflar arasında yapılan işbu Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasını ifade eder.
2. **Gönderen Devlet:** Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Kabul Eden Devlete personel, malzeme ya da teçhizat gönderen Tarafı ifade eder.
3. **Kabul Eden Devlet:** Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla topraklarında Gönderen Devletin personel, malzeme ve teçhizatını bulunduran Tarafı ifade eder.
4. **Yetkili Makam:** Bu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak Tarafların yetkili makamları:
 - a. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına: Genelkurmay Başkanlığı,
 - b. Moğolistan Hükümeti Adına: Savunma Bakanlığı.
5. **Misafir Askerî Personel:** Tarafların bu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde, diğer Taraf ülkesinde bulundukları, kursiyer, eğitici, öğretmen, danışman, gözlemci vb. sıfatıyla bulunan asker veya sivil kişileri ifade eder.
6. **Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri:** Bu Anlaşma kapsamındaki Misafir Askerî Personele refakat eden ve kendi ulusal mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocukları ifade eder.
7. **Komutan:** Askerî karargâha, askerî üsse veya askerî birlik komuta eden ve kendisine bağlı olmak üzere, gönderilen askerî personelin faaliyetlerinde sorumluluğu olan kişiyi ifade eder.

8. **Kıdemli Askerî Personel:** Bu Anlaşma kapsamında gönderilen askerî/sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmeye yetkili, Gönderen Devletin kendi mevzuatına uygun olarak atanmış, askerî personel arasındaki en kıdemli personeli ifade eder.

9. **Misafir Askerî Öğrenciler:** Gönderen Devlet tarafından subay veya astsubay olarak nasbedilmek üzere Kabul Eden Devlet harp okulları, askerî tıp fakültesi, askerî liseler ve astsubay meslek yüksekokullarına eğitime gönderilen ve henüz subay veya astsubay statüsü kazanmamış personeli ifade eder.

10. **Sivil Personel:** Tarafların silahlı kuvvetleri bünyesinde asker olmayan ve devamlılık isteyen belirli görev yerlerinde çalışan personeli ifade eder.

11. **Mübadele:** Her iki ülke arasında mutabakatla tespit edilecek belli dönemlerde karşılıklı olarak yapılacak faaliyeti ifade eder.

12. **Mübadele Askerî Personeli:** Bu Anlaşma kapsamındaki mübadele faaliyeti maksadıyla Türkiye veya Moğolistan'da bulunan personeli ifade eder.

13. **Mihmandar Subay:** Kabul Eden Devlet tarafından Misafir Askerî Personele yardımcı olması maksadıyla Misafir Askerî Personelin resmî temsilcisi olarak hareket etmek üzere yetkilendirildiği personeli ifade eder.

14. **Gizlilik Dereceli Bilgi:** Türkiye Cumhuriyeti ya da Moğolistan tarafından edinilmiş bilgi ya da bunlardan birisinin yetki alanına ya da kontrolüne giren ve ulusal güvenlik çıkarları kapsamında korunması gereken ve güvenlik derecesi işaretler ile belirlenmiş olan resmî bilgi anlamına gelmektedir. Bu bilgi, sözel, görsel, manyetik ve belge şeklinde olabileceği gibi, donanım ya da teknolojik formda da olabilir.

MADDE IV

İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar, aşağıda sıralanmış olan eğitim iş birliği faaliyetlerini gerçekleştireceklerdir:

1. Harp akademileri, askerî tıp akademisi ve askerî haritacılık okullarında verilen eğitimler,
2. Kuvvetlere bağlı okullarda (askerî lise, harp okulu, askerî sağlık okulları, astsubay meslek yüksekokulları ve sınıf okulları eğitimi) verilen eğitimler,
3. Jandarma Teşkilatları arasında eğitim ve öğretim,
4. Eğitim merkezlerinde görev öncesi eğitimleri ile göreve yönelik kurslar,
5. Eğitim kurumlarında yüksek lisans ve doktora eğitimleri,
6. Birlik, karargâh ve kurumlarda görev başı eğitimi,
7. Birlik, karargâh ve kurumlar arası danışman görevlendirme,
8. Birlik, karargâh ve kurumlar arası iş birliği ve temas ziyaretleri,
9. Eğitim ve öğretim kurumları arasında karşılıklı/tek taraflı öğrenci/öğretim elemanı değişimi veya danışmanlık,
10. Heyet mübadeleleri,
11. Tatbikatlara gözlemci davetleri,
12. Ortak tatbikatlara katılım,
13. Eğitimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı bilgi alışverişi,
14. Askerî tarih, arşiv ve müzecilik alanlarında iş birliği,
15. Askerî tıp ve sağlık hizmetleri alanında iş birliği,
16. Askerî hukuk sistemleri konusunda eğitim ve bilgi mübadelesi,
17. Lojistik konularda eğitim alanında iş birliği,
18. Barışı destekleme ve insanî yardım alanında iş birliği,

19. Personel mübadelesi,
20. Türkçe/Moğolca dil kursları için personelin görevlendirilmesi,
21. Haritacılık ve hidrografi alanında iş birliği,
22. Sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler,
23. Personel planlama, temin, yetiştirme, istihdam ve özlük işlemleri konularında eğitim, bilgi mübadelesi ve temas ziyaretleri..

MADE V

İŞ BİRLİĞİNİN USULLERİ

1. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Devletin mevzuatının öngördüğü koşullara göre verilecektir.
2. Bu Anlaşmaya uygun olarak, Gönderen Devlet tarafından sunulacak bir eğitim talebi, eğitim veya kursun başlamasından önceki yılın en geç Mart ayında Kabul Eden Devlet nezdinde bildirilecektir. Talebin alınmasını müteakip, Kabul Eden Devlet bu talebi kendi olanakları dâhilinde inceleyerek Gönderen Devlete cevabını bildirecektir.
3. Öngörülemeden istisnai durumlarda, özellikle bu Anlaşmada öngörülen kısa süreli eğitimler ile diğer eğitimler konusunda Taraflar, taleplerini yazılı resmî bir bildirimle iletecektir. Taraflar arasında yapılacak istişare sonucunda ve imkânların izin verdiği ölçüde, bu kapsamdaki ilave talepler planlı ihtiyaçlara dâhil edilebilecektir.
4. Eğitimlerin Kabul Eden Devletin lisanında gerçekleştirilmesi esastır. Ancak Gönderen Devlet tarafından talep edildiği takdirde ve Kabul Eden Devletin uygun görmesi halinde üç aydan az süreli eğitimler tercüman yardımıyla verilebilir. Eğitimin tercüman vasıtasıyla verilmesi durumunda Gönderen Devlet eğitime gelecek personel ile birlikte yeterli sayıda askerî tercüman tahsis edecektir. Eğitim maksatlı tercüme/tercüman giderleri Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.
5. Kabul Eden Devletin gerekli düzenlemeleri yapabilmesi maksadıyla; Gönderen Devlet tarafından eğitime nihai katılım kararı, kursiyer sayısı, uçuş bilgileri ve diğer bilgiler eğitim başlangıç tarihinden itibaren en az 45 (kırk beş) gün önce Kabul Eden Devlete bildirilecektir. Bildirimlerin zamanında yapılmaması halinde Kabul Eden Devlet kurs/egitim talebini sonraki bir zamana erteleme veya tamamen iptal etme hakkına sahip olacaktır.
6. İş birliği; her iki Tarafın yasal düzenlemelerine saygı çerçevesinde, mütekabiliyet ve karşılıklı çıkar esasına göre gerçekleştirilecektir.
7. Sağlık alanında verilen eğitimlere ilişkin taleplere, Kabul Eden Devletin sağlık mevzuatına göre işlem yapılacaktır.

MADE VI

EĞİTİM KOŞULLARI

1. Misafir Askerî Personelin ve Misafir Askerî Öğrencilerin eğitimi, eğitimin verildiği askerî kurumun veya birliklerin programlarına uygun olarak sağlanacaktır. Konular ulusal güvenlikle ilgili hususları içerdiği takdirde kısıtlama uygulanabilecektir.
2. Kabul Eden Devlet, eğitim süresince Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilere gerekli teçhizat ve malzemelerden hangilerini sağlayacağını ve eğitim bitiminde bunlardan hangilerinin Kabul Eden Devlete iade edileceğini belirtecektir.
3. Eğitim ve öğretim için gönderilecek personel Kabul Eden Devletin Yetkili Makamı tarafından tespit edilen ölçütlere göre Gönderen Devlet tarafından seçilecektir. Kabul Eden Devletin Yetkili Makamı tarafından tespit edilen ölçütlere haiz olmayan personel, eğitim ve öğretim için kabul edilmeyecektir.
4. Sınav şekilleri ve eğitimle ilgili hususlar, Kabul Eden Devlet tarafından tespit edilecektir.

5. Söz konusu eğitim ve öğretimin icrası için Taraflarca bu Anlaşmaya dayanan protokoller veya teknik/ıdari düzenleme yapılabilir. Bu protokoller/teknik/ıdari düzenlemeler aşağıdaki hususları içerebilir:

- a. Eğitimin konusu,
- b. Eğitimin yeri,
- c. Eğitimin dili, süresi ve şartları,
- d. Eğitim süresince askerî personelin hak ve ödevleri,
- e. Eğitimin başlama ve bitiş zamanı ile eğitime katılacakların sayısı,
- f. Eğitim verilecek personelde aranan nitelikler,
- g. Eğitim süresince askerî personelin güvenliğinin sağlanma yöntemi,
- h. Hasar ve kayıpların telafi edilme yöntemi,
- i. Eğitime ilişkin ödemenin şart ve usulleri,
- j. Verilen acil muayene, ilk yardım ve acil dış bakımı hizmetleri dışında diğer sağlık, muayene, tedavi ve dış bakım hizmetleri için geri ödeme yöntemi,
- k. İlaç, ibate ve ulaşım ile ilgili düzenlemeler,
- l. Eğitimle ilgili diğer düzenlemeler.

6. Eğitim/kurslara katılmak üzere gönderilen ve belirlenmiş kurs programını gereklerine uygun olarak takip eden, kurs koşullarına göre düzenlenmiş sınavlarda başarılı olan, tez/proje vb. akademik çalışmaları belirtilen şartlara uygun olarak hazırlayıp çalışmalarının başarılı olduğu tespit edilen personele, eğitim programının türüne göre gerektiğinde hak edilen bilimsel dereceyi de gösterir eğitim programını başarı ile tamamladığını tespit eder mezuniyet belgesi (sertifika, diploma vb.) verilir. Mezuniyet belgesi (diploma, sertifika vb.) denkliği Gönderen Devlet millî mevzuatı uyarınca ilgili kurumun/kurumların onayına tabidir.

MADDE VII

PERSONEL MÜBADELESİNE İLİŞKİN GENEL HUSUSLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE KOŞULLAR

Taraflar personel mübadelesi konusunda çeşitli vesilelerle anlaşmaları halinde aşağıdaki sunulan yükümlülükleri yerine getireceklerdir.

1. Uzun süreli nitelikli personel görevlendirilmeleri dil öğrenimi, bilgi paylaşımı, tecrübe teatisi ve/veya ortak kültür ve anlayış oluşturmak maksadıyla mütakabiliyet ve karşılıklı çıkar esasına göre gerçekleştirilecektir.
2. Gövrendirilecek personel sayısı, nitelikleri ile hangi konularda mübadele yapılacağı veya devam eden mübadele faaliyetlerine ilişkin değişiklik/iptaller iki ülke arasında icra edilen resmî toplantılar ve/veya üst düzey ziyaretlerde istişare edilerek mutabakatla belirlenecektir. Mübadele Askerî Personeli, Kabul Eden Devlet tarafından niteliği ve uzmanlığının gerektirdiği yerde Gönderen Devletin yazılı onayını müteakip görevlendirilecektir. Taraflarca karşılıklı olarak aksi belirlenmediği takdirde,
 - a. Doğal konuşmacı dil öğretmenleri lisan okullarında ve askerî okullarda,
 - b. Akademik personel askerî okullar ve harp akademilerinde,
 - c. Askerî konularda uzman personel ilgili sınıf okullarında,
 - d. Birlik komutanları (Tb.K., Tb.K.Yrd., Tk./Bl.K., Tk./Bl.Astsb.) askerî okullarda ve mutabık kalınacak diğer birliklerde,
 - e. Karargâh subayları kuvvet karargâhı veya müsaade edilen büyük karargâhlarda veya mutabık kalınacak birliklerde görev yapacaktır.

3. Bu kapsamdaki Mübadele Askerî Personelin görevlendirmeleri en az altı ay sürelerle yapılacaktır. Ancak mübadelenin niteliğine göre, görev süresi ve periyodu gerektiğinde iki ülkenin mutabakatı ve yazılı onayı ile değiştirilebilecektir.
4. Taraflar, personel mübadelesine ihtiyaç duyulmadığı ya da her iki tarafın karşılıklı çıkarlarına hizmet etmediği konusunda mutabık kalmaları hâlinde ilgili mübadeleyi sonlandırabilir veya mübadele konusunda ve süresinde değişiklik yapabilecektir.
5. Taraflar Mübadele Askerî Personelini görev süresinin bitiminde veya Taraflarca aksi kabul edilmemişse, kendi isteği ile şartları taşıyan başka bir kişi ile değiştirebilecektir.
6. Gönderen Devlet mübadele kapsamında görevlendireceği personeli aşağıda belirtilen özelliklerde seçecektir:
 - a. Belirlenen pozisyonun görevlerini yerine getirmek için gerekli eğitim, öğretim ve uzmanlık deneyimi olacaktır.
 - b. Görevlendirilen personel Gönderen Devletin askerî kadrolarında istihdam edilen personel olacaktır.
 - c. Kabul Eden Devletin ulusal politikalarına, millî değerlerine, kültürüne ve yaşam biçimine uygun hareket edebilecek yetenekte olacaktır.
7. Gönderen Devlet yukarıda belirtilen özelliklere sahip Mübadele Askerî Personeli bağımsız olarak seçip görevlendirme hakkına sahiptir. Görevlendirilen Mübadele Askerî Personelin belirtilen özelliklerde olmaması, disiplinsizliği, nazari bilgi yetersizliği, kabiliyet eksikliği gibi nedenler ile sağlık veya fizyolojik nedenlerle ya da kendi isteği ile mübadele programından ayrılması veya bazı nedenlerden dolayı kendisinden beklenen görevleri yerine getiremeyeceğinin anlaşılması durumunda, Gönderen Devlet gereğe talep etmeden Mübadele Askerî Personelini geri alacak ve yerine başka bir personel görevlendirecektir. Bu durumda Kabul Eden Devlet, Gönderen Devlete askerî ataşelikler aracılığı ile yalnızca Mübadele Askerî Personelin değiştirilmesine ilişkin yazılı talebini bildirecektir.
8. Gönderen Devlet, gerekli hazırlıkların yapılabilmesi için Mübadele Askerî Personelinin rütbe, sicil numarası, isim, doğum tarihi, öz geçmişi (akademik kariyer bilgileri dâhil) ve kan grubu istenen ön koşullara ve niteliklere sahip olduklarını gösteren onaylı belge/yazıyı mübadele başlamadan yeterli süre önce Kabul Eden Devlete gönderecektir.
9. Mübadele Askerî Personele hiçbir komuta ve kontrol sorumluluğu verilmeyecektir. Mübadele Askerî Personel yalnızca ilgili faaliyete ilişkin görevlerde kullanılacaktır. Mübadele Askerî Personel müfredat hazırlığı, ölçme ve değerlendirme yapmayacak, ancak kursiyerler hakkında kanaat ile varsa müfredatı geliştirici önerilerde bulunabilecektir.
10. Mübadele Askerî Personel ile Kabul Eden Devletin askerî personeli arasındaki ilişkiler askerî teamüller içinde yürütülecektir. Mübadele Askerî Personel eğitim müfredatı, idari faaliyetler veya diğer hususlarda gerektiği zaman Mihmandar Subaya danışacaktır.
11. Mübadele Askerî Personel icra edilecek faaliyetlere yönelik kendi hükümeti/görev yaptığı komutanlığı tarafından yayımlanan resmî kitap, dergi, çoklu ortam (multimedya) araçlarını getirebilir. Bu yayınların görev yapan birlik içinde dağıtımını Mihmandar Subay vasıtasıyla yapılacaktır.
12. Mübadele Askerî Personel, ders, eğitim ve diğer ortamlarda evrensel suç sayılan ve hukuki sonuç doğuracak konuları kursiyer/öğrenci personel ile tartışmayacak veya gündeme getirmeyecektir.
13. Mübadele Askerî Personel, uygulanan günlük ve haftalık çalışma saatlerine uyacaktır. Ancak ülkesinin millî ve dinî günlerinde yetkili makamının yazılı onayı ile izinli sayılacaktır.
14. Mübadele Askerî Personel, Kabul Eden Devletin birlik ve kurumları içerisinde kendi silahlı kuvvetlerinin üniformasını, eğitim ve çalışma faaliyetlerinde Kabul Eden Devletin sağlayacağı kıyafetleri, bunların dışındaki faaliyetlerinde ise sivil kıyafetlerini giyeceklerdir.

15. Mübadele Askerî Personel, Kabul Eden Devletin mevzuatı doğrultusunda tüm masrafları kendisi tarafından karşılanmak şartıyla Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerini de getirme hakkına sahip olacaktır.

16. Mübadele Askerî Personel barışı koruma dâhil herhangi bir askerî harekât ve manevralarda görevlendirilmeyecektir. Ancak tatbikatlara gözlemci statüsünde katılım sağlanabilir.

17. Taraflarca başka bir şekilde kararlaştırılmadığı takdirde, Mübadele Askerî Personel görev yaptığı birliğin/kurumun bulunduğu garnizon sınırları içerisinde ikamet edecektir.

MADDE VIII

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİLERİN KORUNMASI

1. Taraflar ulusal mevzuatlara uygun olarak, bu Anlaşmanın uygulanması ya da ortak faaliyetler kapsamında mübadele edilecek bilgi, doküman malzeme ve teçhizata ait tüm bilgilerin korunmasını sağlayacaklardır. Mübadele edilen bilginin gizlilik derecesi değiştirilemez. Taraflar bu çerçevede, aynı derecede gizlilik derecesi taşıyan kendilerine ait bilgilerin korunması için uygulanan önlemleri alacaklardır. Mübadele edilen bilgilere Çok Gizli, Gizli, Özel ve Hizmete Özel gizlilik derecesi ile Tasnif Dışı ibaresinden uygun olanı verilecektir.

2. Taraflardan biri, diğer tarafın yazılı mutabakatı olmadan, bu Anlaşma kapsamındaki iş birliği alanlarının hayata geçirilmesi sırasında mübadele edilen her türlü bilgiyi, elde edilen ya da alınan silah, malzeme ve teçhizatı, bunların üretimi ile ilgili teknik belgeleri ya da diğer bilgi ve belgeleri ifşa etmeyecek, üçüncü taraflara satmayacak ve devretmeyecek ya da paylaşmayacaktır.

3. Taraflar, gizlilik dereceli bilgi ve malzemeye erişimin, bilmesi gereken prensibine göre ve uygun güvenlik kleransına sahip personel tarafından yapılmasını sağlayacaktır.

4. Bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması sırasında elde edilen bilgi, Taraflardan biri tarafından diğer Tarafın veya üçüncü tarafların çıkarları aleyhine kullanılamaz.

5. Tarafların, bu Anlaşmanın yürürlükten kalkmasından sonra da gizlilik dereceli bilgilerin korunmasına ve gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesine ilişkin sorumlulukları devam edecektir.

6. İşbu Anlaşmanın uygulanması kapsamında mübadele edilen bilgilerin beklenmedik şekilde açığa çıkması veya sızması halinde, bu durumu tespit eden Taraf, diğer Tarafı durumdan derhal haberdar eder.

7. Taraflar bu Anlaşmada düzenlenen iş birliği kapsamında elde edilen bilgileri sadece bu Anlaşmanın amaçları doğrultusunda kullanacaklardır.

MADDE IX

ANLAŞMANIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARA UYUMLULUĞU

1. Bu Anlaşmanın hükümleri; Taraflardan birinin akdetmiş olduğu diğer uluslararası anlaşmalar çerçevesinde üstlendikleri taahhütlerini etkilemeyecektir.

2. Bu Anlaşmada düzenlenmeyen konularda Askerî Alanda İş Birliği Anlaşması hükümleri esas alınacaktır.

MADDE X

ÖZEL HUSUSLAR

1. Eğitimleri süresince ve Kabul Eden Devletin ülkesinde buldukları sürece Misafir Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler; üçüncü bir ülke ile girilen herhangi bir silahlı çatışmaya iştirak etmemek ve Kabul Eden Devletin menfaatlerine ve iç güvenliğine halel getiren faaliyetlerde yer almamakla yükümlüdürler. Misafir Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler, Kabul

Eden Devlette buldukları süre boyunca, bu Anlaşmada belirlenenler dışında herhangi bir faaliyette bulunmayacaklardır.

2. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerden; ders başarısızlığı, disiplinsizlik, sağlık vb. nedenlerle eğitim ve öğretimi takip edemeyecek vaziyette olanların durumu, eğitim veren ilgili komutanlık, okul veya askerî akademi komutanlıkları ile fakülte dekanlıklarının kararıyla belirlenecektir. Bunların ilişkilerinin kesilmesi ve eğitim veya öğretimlerine son verilmesi işlemi, Yetkili Makamların onayından sonra uygulanacaktır.

3. Gönderen Devlet; gerekli gördüğü takdirde, herhangi bir zamanda ve sebep göstermeksizin Kabul Eden Devlette bulunan Misafir Askerî Personeli ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrencileri geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Devlet, bu şahısların mümkün olan en kısa zamanda ülkelerine dönmeleri için gerekli kolaylıkları sağlar.

4. Savaş, silahlı çatışma, toplumsal başkaldırı ve uluslararası kriz gibi olağanüstü durumlarda; Kabul Eden Devlet, Gönderen Devletin personelini geri çağırmasını talep edebilir. Gönderen Devlet, bu talebi derhal karşılayacaktır.

5. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler, hangi sebeple olursa olsun Kabul Eden Devleti kesin olarak terk ederken şahsi ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerine ait borçları tasfiye etmek zorundadır. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerin tasfiye etmediği şahsi borçları için Gönderen Devlet tarafından gerekli tedbir alınacaktır.

MADDE XI HUKUKİ HUSUSLAR

1. Yargı yetkisi:

a. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler, Kabul Eden Devletin yasalarına ve yürürlükteki mevzuatına tabi olacak ve cezai yargı yetkisi, Kabul Eden Devlete ait olacaktır.

b. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler; Kabul Eden Devletin cezai ve inzibati mevzuatına maruz kalacaktır. Ancak Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrencilerin aşağıdaki suçları, Gönderen Devletin yargı yetkisi içindedir;

(1) Münhasıran Gönderen Devletin malına veya güvenliğine, ya da Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrencilerin kendisine veya mallarına karşı islediği suçlar,

(2) Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerin eğitim ve öğretimine ilişkin suçlar veya eğitim ve öğretim sırasında bir fiil ya da ihmallerinden doğan suçlar,

c. Kabul Eden Devletin yargı yetkisinin kullanılacağı hallerde, hüküm içeriği Gönderen Devlet mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngörmekte ise, her iki ülke ceza mevzuatında yer alan veya uyum sağlayan bir ceza geçerli olacaktır.

2. Disiplin işlemleri:

a. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler; buldukları kıta, karargah ve kurumlarda uygulanan disiplin kurallarına uyacaktır.

b. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler; disiplin cezaları yönünden Gönderen Devletin mevzuatına tabidir. Gönderen Devlet, Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenci üzerindeki münhasır disiplin yetkisini, Kabul Eden Devletin ülkesinde muhafaza eder. Ancak Kabul Eden Devletin yetkili askerî makamları emrindeki Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciyi görevin gerektirebileceği emirleri verebilecektir.

c. Tarafların askerî yetkililerince, yalnızca birlik eğitimlerinde uygulanmak üzere, disiplin işlemlerine ilişkin esasları belirlemek, disiplin cezaları ve uygulama esaslarını kararlaştırmak, uyumsuzlukları çözmek maksadıyla komisyon kurulabilir. Komisyonun kararları tutanak altına alınır, tarafları bağlayıcı nitelikte kabul edilir. Disiplin cezaları, Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerin eğitim gördüğü kıta, karargâh ve kurumun amiri ve/veya Gönderen Devletin Kıdemli Personeli tarafından ilgili ülkenin usul ve esaslarına göre verilecektir.

3. Kabul Eden Devlet, Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrencinin tutuklanması halinde Gönderen Devleti derhal durumdan haberdar edecektir.

4. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel veya Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinden ya da Misafir Askerî Öğrenciden herhangi birinin Kabul Eden Devlette yasal bir soruşturmaya veya yargılanmaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Devlet vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olacaktır.

5. Kabul Eden Devletin kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencinin faaliyetlerine son verilebilecektir.

6. Gönderen Devletin Kıdemli Personeline, Kabul Eden Devlette suç sayılmayan fiillerinden dolayı, kendi askerî hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, personeline disiplin tedbirlerini uygulama yetkisi verilmiştir.

7. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenci; giriş, kalış ve çıkış süresince, Kabul Eden Devletin yürürlükteki gümrük, vergi ve alım-satım konularındaki mevzuatına tabi olacaklardır.

8. İşbu Anlaşmada hüküm altına alınmamış konularda "Askerî Alanda İş Birliği Anlaşması"nın hükümleri uygulanacaktır.

MADDE XII

MALİ HUSUSLAR

1. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilere ilişkin hususlar:

a. Kabul Eden Devlet; Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilere ücretli, ücretsiz veya tenzilatlı eğitim verilip verilmeyeceğine, iaşe ve ibatesinin karşılanması maksadıyla ücret ödenip ödenmeyeceğine karar verecektir.

b. Ücret ödenmesine karar verilmesi halinde ödeme aşağıda belirtilen esaslara göre yapılacaktır.

(1) Misafir Askerî Öğrenciler için;

(a) İaşe,

(b) İbate,

(c) Harçlık (esaslar ve miktar Kabul Eden Devlet tarafından belirlenecektir.),

(d) Giyim-kuşam (Kabul Eden Devletin; emsali, kendi öğrencileri için tespit edilmiş olan istihkaklar üzerinden)

(2) Misafir Askerî Personel için;

(a) Aylık ücret (esaslar ve miktar Kabul Eden Devletçe kursiyer Misafir Askerî Personelin rütbelerine göre belirlenecektir.),

(b) Giyim-kuşam (kursiyer Misafir Askerî Personelin sadece eğitim-öğretim kurumlarında giyeceği, Kabul Eden Devletin emsali personele verilen istihkak üzerinden).

c. Eğitimlerin ücretli verilmesi halinde Kabul Eden Devlet aşağıda belirtilen ihtiyaçları ücretsiz olarak karşılayacaktır.

(1) Deneyler, laboratuvar ve dersler için malzeme,

(2) Kütüphanelere, okuma odalarına, spor salonlarına ve eğitim için gerekli olan diğer yerlere giriş,

(3) Eğitim amaçlı iç hat seyahatleri,

(4) Kabul Eden Devlette uygulanan mevzuata göre, kurs süresince, askerî giyim-kuşam ve uygulamaya yönelik çalışmalarda gerekli olan özel donanım. Bunlar mezuniyet sonrası iade edilecektir.

d. Uçuş Eğitimi, Fizyolojik Eğitim, Dalgıç Eğitimi, Serbest Çıkış Kulesi Eğitimi ve buna benzer yüksek maliyet gerektiren eğitimler tam ücretli olarak verilecektir.

e. Türkiye'de verilecek Türkçe lisan kursları (akademik eğitimlerde verilen lisan hazırlık sınıfları dâhil) ile Moğolistan'da verilecek Moğolca lisan kurslarından kurs ücreti alınmayacaktır.

f. Kabul Eden Devletin ülkesi dışındaki tüm ulaşım masrafları, Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.

g. Kabul Eden Devlet tarafından eğitimlerin ücretli verilmesine karar verilmesi durumunda; Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilere verilen eğitimler ve diğer harcamalara ilişkin ücretler Gönderen Devlet tarafından, eğitim süresinin veya faaliyetin sona ermesini müteakiben hazırlanacak fatura tarihini takip eden 60 (altmış) iş günü içinde, Kabul Eden Devletin yetkili makamı tarafından belirlenen banka nezdinde açılan bir hesaba ödeme tarihindeki kur üzerinden ABD doları cinsinden yatırılacaktır.

2. Mübadele Askerî Personeline ilişkin hususlar;

Mübadele Askerî Personeli ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin her türlü mali ve özlük hakları Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır. Gönderen Devlet, Mübadele Personelinin aşağıda belirtilenler de dâhil, fakat bunlarla sınırlı olmamak üzere tüm masraf ve harcamalarını karşılayacaktır.

(1) Mübadele Askerî Personelin maaşı, tüm ödenekleri ve istihkaki,

(2) Mübadele Askerî Personeli ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin, Kabul Eden Devlete seyahatleri de dâhil, tüm seyahat harcamaları (Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin harcamaları Türk Mübadele Askerî Personelinin şahsi sorumluluğudur),

(3) Mübadele Askerî Personeli ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin şahsi eşyalarının nakli ve bu eşyalarda meydana gelebilecek kayıp ve hasarlar (Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin harcamaları Türk Mübadele Askerî Personelinin şahsi sorumluluğudur),

(4) Mübadele Askerî Personelin iş bu Anlaşma dışında kalabilecek resmî ve/veya gayri resmi eğitim ile ilgili harcamaları,

(5) Görevi sona eren veya erdirilen Mübadele Askerî Personeli ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin dönüşü ile ilgili tüm harcamalar (Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin harcamaları Türk Mübadele Askerî Personelinin şahsi sorumluluğudur.),

(6) Mübadele Askerî Personelin askerî haberleşme imkânları haricinde kullanmış oldukları haberleşme vasıtalarının giderleri (Türk Mübadele Askerî Personelinin şahsi sorumluluğudur.),

(7) Mübadele Askerî Personel şahsi harcamalarını kendisi karşılayacaktır. Kabul Eden Devletin, Mübadele Askerî Personele yönelik hiçbir maddî sorumluluğu bulunmayacaktır.

MADDE XIII

TAZMİNAT TALEPLERİ

1. Bu Anlaşmanın uygulanması esnasında, kişilere, mallara ve çevreye verilen zarar ve ziyan ile üçüncü taraf tazminat talepleri konusunda Kabul Eden Devletin yasaları ve mevzuatı geçerli olacaktır.

2. İşbu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında mallara ve çevreye verilen zarar/zararı ya da personelin yaralanması veya ölümünün ağır kusur ya da kasit barındırdığı müstereken Taraflarca belirlenmişse, sadece bu durum tazminata yol açacaktır.

MADDE XIV İDARİ HUSUSLAR

1. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerin Statüsü:
 - a. Gönderen Devlet, personelinin ve öğrencilerinin eğitimden önce işbu Anlaşma çerçevesindeki statüler, haklar, sorumluluklar, görevler, uygulanacak eğitimin kapsamı, işe ve ibate esasları ile mali hususlar hakkında bilgilendirecektir.
 - b. Misafir Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler, diplomatik ayrıcalıklar ve bağıışıklıklara sahip olmayacaktır.
 - c. Taraflarca başka şekilde kararlaştırılmadığı sürece, Kabul Eden Devlet tarafından Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilere, bu Anlaşmada veya bu Anlaşmaya dayanarak yapılacak anlaşmalar ya da diğer düzenlemelerde belirtilen görevlerin dışında başka görev verilmeyecektir.
 - d. Kabul Eden Devlet ülkesinde kalmalarına müsaade edilen Misafir Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler hiçbir siyasi faaliyet veya Kabul Eden Devlet aleyhinde faaliyette bulunmayacaklardır.
 - e. Kabul Eden Devlet tarafından, Misafir Askerî Personele, Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerine (sadece eş ve 12 yaşından büyük çocuklarına) ve Misafir Askerî Öğrencilere statüsüne uygun olarak özel kimlik kartı verilir.

2. Kıyafet:

- a. Askerî Lise, Harp Okulu ve Astsubay Meslek Yüksek Okulu eğitimine gönderilen Misafir Askerî Öğrenciler, Kabul Eden Devletin sağlayacağı askerî üniformayı giymek zorundadırlar. Bu öğrenciler Gönderen Devlet tarafından verilen bir askerî sembolü tanınmaları için üniformalarına takabilirler.
- b. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler, Kabul Eden Devletin birlik ve kurumları içerisinde kendi silahlı kuvvetlerinin üniformasını, eğitim ve çalışma faaliyetlerinde Kabul Eden Devletin sağlayacağı kıyafetleri, bunların dışındaki faaliyetlerinde ise sivil kıyafetlerini giyeceklerdir.

3. İzin:

- a. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerin tatil, izin ve diğer nedenlerle mevcut olmadığı durumları, eğitim planı gereklerine ve Kabul Eden Devletin aynı konumdaki personeli için geçerli kurallarına göre düzenlenecektir. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerin, eğitim/öğretim dönemi dışındaki zamanlarda Kabul Eden Devlette ikamet etmeleri durumunda tüm masrafları, Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.
- b. Kabul Eden Devlet askerî hastanesinin istirahatini onaylamasına binaen, Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler ilgili eğitim kurumunun mevzuatında belirtilen süre kadar eğitimde mevcut olmayabilir. Bu istirahat bitiminde ilgilinin eğitimini sürdüremeyecek durumda olması halinde, faaliyetine son verilebilir ve Kabul Eden Devletin muvafakati ile bu şahıs başka bir personel ile değiştirilebilir.
- c. Kabul Eden Devletin ülkesi dışında yapılacak tatiller haricinde kullanılacak izinler; her iki Tarafın yetkili makamları arasında varılacak mutabakata uygun olarak, Kabul Eden Devletin yetkili makamınca verilecektir.
- d. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler, Kabul Eden Devletin ülkesinde uygulanan çalışma saatlerine ve buna ilişkin esaslara tabi olacaktır.
- e. Misafir Askerî Personel millî gün ve/veya günlerinde askerî ateseliği/büyükelçiliğinin düzenleyeceği faaliyetlere katılabilir. Bu günlerde izinli sayılmazlar.

4. Ölüm:

a. Kabul Eden Devlet, Misafir Askerî Personel veya Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinden birinin ya da Misafir Askerî Öğrencilerin ölümü halinde Gönderen Devletin, yetkili makamını durumdan derhal haberdar edecektir.

b. Kabul Eden Devlet, Gönderen Devletin talebi üzerine cenazenin; Kabul Eden Devletteki en yakın uluslararası havaalanı, liman veya çıkış kapısına nakli için her türlü kolaylığı sağlamak ve harcamaları üstlenmek yükümlülüğündedir. Bu noktadan sonra, cenazenin nakli Gönderen Devletin sorumluluğunda olacaktır.

5. Kabul Eden Devlet tarafından, Misafir Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrencilerin ikametleri, güvenlikleri ve diğer kolaylıklardan yararlanmaları için gerekli tedbirler alınacaktır.

MADDE XV

SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Askerî Öğrencilerin muayene ve tedavi hizmet giderleri, Kabul Eden Devletin ulusal mevzuatına göre karşılanır. Misafir Askerî Öğrencilerin sağlık sigortası primleri (özel sağlık sigorta poliçeleri hariç) veya sağlık giderleri Kabul Eden Devlet tarafından karşılanır.

2. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ile Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin muayene ve tedavi hizmet giderleri, Kabul Eden Devletin ulusal mevzuatına göre satın alınacak ulusal sağlık sigortası veya uluslararası sigorta anlaşmaları kapsamında geçerli bir sağlık sigortası tarafından karşılanır. Sigorta primleri ve tedavi hizmet giderleri Gönderen Devlet veya Misafir Askerî Personel/Mübadele Askerî Personel tarafından ödenir.

3. Sağlık sigortası yaptırmayan Misafir Askerî Personel/Mübadele Askerî Personel ile Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin muayene ve tedavi hizmet giderleri Misafir Askerî Personel veya Gönderen Devlet tarafından karşılanır.

MADDE XVI

SOSYAL FAALİYETLER

Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler imkânlar dâhilinde, Kabul Eden Devletin mevzuatına uygun olarak; askerî yemekhaneler, kantinler ve askerî sosyal alanlardan faydalanabilirler:

1. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler görev yaptığı garnizonda bulunan ve Kabul Eden Devletin resmî olarak müsaade ettiği sosyal tesislerden (özel eğitim merkezleri hariç) mevcut imkânlar dâhilinde gününbirlik,

2. Diğer garnizonlardaki sosyal tesislerden ise (özel eğitim merkezleri hariç) Kabul Eden Devletin müsaadesi ile gününbirlik veya konaklama maksadıyla yürürlükteki mevzuat ve belirlenen ücret tarifesine göre faydalanabileceklerdir.

3. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler görev yaptığı yerde veya eğitim gördüğü birlik, karargâh ve kurumlarda bulunan kantine, tabildot gibi diğer tesislerden birlik komutanlıklarının müsaadesiyle faydalanacaktır.

MADDE XVII

GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler, Kabul Eden Devletin, yabancıların ülkede seyahatine ilişkin yasal düzenlemelerine ve Kabul Eden Devletin ülkeye giriş ve ülkeden çıkışta uygulanan gümrük usullerine tabi olacaktır.

2. Bununla birlikte Kabul Eden Devlet, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan kolaylıkları sağlayacaktır.

MADDE XVIII

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ

1. Bu Anlaşmanın uygulanma ve yorumuna ilişkin olarak ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar üçüncü bir ülke veya teşkilata başvurmaksızın Taraflar arasında sağlanacak müzakere ve istişareler vasıtasıyla çözülecektir.

2. Müzakerelerin başlamasından itibaren 90 (doksan) gün içerisinde bir anlaşmaya varılamaması halinde Taraflar 30 (otuz) gün önceden yapacakları yazılı bir ön bildirim ile bu Anlaşmayı feshedebileceklerdir.

MADDE XIX

TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan her biri gerektiğinde bu Anlaşmanın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini yazılı bir bildirimle diplomatik yollarla önerebilecektir. Yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren 30 (otuz) gün içerisinde görüşmeler başlayacaktır. 60 (altmış) gün içerisinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflardan her biri diplomatik yollarla 90 (doksan) günlük yazılı bir bildirim ile bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir. Üzerinde mutabık kalınan tadil veya değişiklikler, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girişini düzenleyen Madde XX'da belirtilen usul uyarınca yürürlüğe girecektir.

MADDE XX

ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

1. Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerini tamamladığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte; 02 Aralık 1999 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moğolistan Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması" ile 09 Ekim 2009 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moğolistan Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolü" yürürlükten kalkacak ancak bu anlaşma ve protokole dayanılarak yapılan anlaşma, protokol ve faaliyetler uygulanmaya devam edecektir.

MADDE XXI

YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma, 5 (beş) yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Taraflardan biri yürürlük süresi sona ermeden 90 (doksan) gün önce yazılı olarak sona erdirmeye talebinde bulunmadığı müddetçe, bu Anlaşma 1'er (birer) yıllık sürelerle otomatik olarak uzayacaktır. "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moğolistan Hükûmeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Anlaşması"nın sona ermesi durumunda, bu Anlaşma da kendiliğinden yürürlükten kalkacaktır.

2. Taraflardan biri diğer Tarafın Anlaşmanın hükümlerine uymadığı veya uyamadığı sonucuna vardığı takdirde, yazılı olarak görüşme önerisinde bulunabilecektir. Bu görüşmeler yazılı ön bildirim alındığı tarihten itibaren en geç 30 (otuz) gün içinde başlayacaktır. Müteakip 60 (altmış) gün içinde görüşmelerde bir sonuca varılamazsa, Taraflardan herhangi biri, 90 (doksan) günlük bir yazılı ön bildirim ile bu anlaşmayı sona erdirebilecektir.

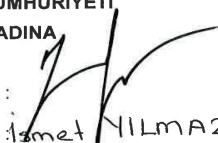
3. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, bu Anlaşmanın sona ermesi devam eden program ve faaliyetleri etkilemeyecektir.

**MADDE XXII
METİN VE İMZA**

Bu Anlaşma Türkçe, Moğolca ve İngilizce dillerinde ve her biri eşit derecede geçerli olmak üzere ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Bu Anlaşma, kendi hükümetlerince gerektiği gibi yetkilendirilen ve aşağıda imzaları bulunanlar tarafından imzalanmıştır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

İMZA :
İSİM : Ahmet NİLMAZ
RÜTBESİ : -
UNVANI : Milli Savunma Bakanı
TARİH : 16.12.2015
YER : Ankara / Türkiye

**MOĞOLİSTAN
HÜKÜMETİ ADINA**

İMZA :
İSİM : Ts. Tsolmon
RÜTBESİ : 2
UNVANI : Milli Savunma
BAKANI
TARİH : 09.12.2015
YER : Moğolistan
Ulaanbaatar

